

DEBRECENI REFORMÁTUS HITTUDOMÁNYI EGYETEM

**DRÁMAPEDAGÓGIA TERÜLETEN
PEDAGÓGUS-SZAKVIZSGÁRA FELKÉSZÍTŐ**

szakirányú továbbképzési szak

KÉPZÉSI FÜZET

Debreceni Református Hittudományi Egyetem
Felnőttképzési Központ

Debrecen
2016

DEBRECENI REFORMÁTUS HITTUDOMÁNYI EGYETEM

**DRÁMAPEDAGÓGIA TERÜLETEN
PEDAGÓGUS-SZAKVIZSGÁRA FELKÉSZÍTŐ**
szakirányú továbbképzési szak

szerkesztette: Fehér Péter

Debreceni Református Hittudományi Egyetem
Felnőttképzési Központ

Debrecen
2016

ÁLTALÁNOS TUDNIVALÓK

Az intézmény neve és címe:	Debreceni Református Hittudományi Egyetem 4026 Debrecen, Kálvin tér 16. Telefonszám: 52/518-500
Intézmény azonosító:	FI12746
Intézményakkreditációs lajstromszám:	ALF-052
Nyilvántartási szám:	09-0113-04
A képzés vezetője, szakfelelős:	Pinczésné dr. Palásthy Ildikó PhD
A képzés tanulmányi előadója:	Fülekiné Joó Anikó oktatásszervező Fehér Péter oktatásszervező
A képzés formája:	esti tagozat

Drámapedagógia területen pedagógus-szakvizsgára felkészítő szakirányú továbbképzési szak képzési és kimeneti követelményei

- I. A szakirányú továbbképzési szak megnevezése:** Drámapedagógia területen pedagógus-szakvizsgára felkészítő szakirányú továbbképzési szak
- II. A létesítést engedélyező határozat ügyiratszám:** OH-FHF/1115-4/2009 és az azt módosító OH-FHF/419-5/2011.
- III. A létesítő intézmény neve:** Nyugat-magyarországi Egyetem
- IV. A szakképzettség oklevélben szereplő megnevezése:** Szakvizsgázott pedagógus, drámapedagógia szakterületen
- V. A szakirányú továbbképzés képzési területe:** Pedagógusképzés képzési terület
- VI. A felvétel feltételei:** Pedagógusképzés képzési területen legalább alapképzésben szerzett oklevél
- VII. A képzési idő:** 4 félév
- VIII. A szakképzettség megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma:** 120 kredit
- IX. A képzés során elsajátítandó ismeretkörök, szakmai képességek**

A) Tudáselemek, megszerezhető ismeretek

Kötelező ismeretek

A pedagógusképzésben szerzett ismeretekre és a gyakorlati tevékenység tapasztalataira építve a képzés során a továbbképzés hallgatói felkészülnek a pedagógus munkakörök, illetve az intézményekhez kapcsolódó speciális feladatok ellátására.

Ismereteket szereznek a közoktatás rendszerének, intézményrendszerének működéséről, hatékony irányításáról, az oktatás-nevelés tartalmi szabályozásának új követelményeiről.

Választható ismeretek

A drámapedagógia szakirányú képzés hallgatója ismeretekre tesz szert a különböző dramatikus tevékenységtípusok területén (gyakorlatok, dramatikus játék, színházi munka, tanítási dráma, szakértői dráma, színházi nevelési program). Ismeri a verbális és a nemverbális kommunikáció általános törvényszerűségeit. Ismeri a szerepjáték fajtáit, azokat a célnak megfelelően tudja alkalmazni. Ismeri az improvizációs technikát. Ismeri a hatás- és előadáselemzési eljárásokat (azok alkalmazásában jártasságra tesz szert).

Ismereteket szerez a játékelmélet területéről, valamint a tánc-, a zene- és a színháztörténet területéről.

B) Személyes adottságok, készségek

Kötelező ismeretek

Képessé válnak a fenti ismeretek alkalmazására az oktatásban-nevelésben.

Választható ismeretek

Kreativitás, ötletgazdagság. Új ötletek, megoldások kipróbálása. Improvizációs képesség. Problémaelemzés, problémafeltárás. Tervezési készség. Ismeretek megfelelő helyen és időben történő alkalmazása. Gyakorlatias feladatértelmezés. A drámapedagógusok számára rendkívül fontos a fentiek mellett: partneri viszony elfogadása, konszenzus-készség, nyitottság és érdeklődés a tanulók személyes véleménye iránt, empátia, etikai érzék, képzelet, jó írásbeli-szóbeli kommunikációs képesség, tolerancia, együttműködési készség és rugalmasság.

C) A szakképzettség alkalmazása, felhasználhatósága

Kötelező ismeretek

Szakképzettségüket felhasználják a nevelő-oktató munkájuk során, adott pedagógus munkakörök, valamint adott intézményekhez kapcsolódó speciális feladatok ellátása kapcsán.

Választható ismeretek

A drámapedagógus olyan szakmai kultúrával rendelkező szakember, aki az oktatás-nevelés területén a NAT Művészetek fejezetének Dráma alfejezete szerinti tanításra alkalmas, aki alkalmas továbbá az alapfokú művészeti iskolák színjátéktagozatán a főtárgy (drámajáték), a tréningtárgyak (beszéd- és mozgásgyakorlat) tanítására, aki a dramatikus módszereket tantárgyi keretektől függetlenül is alkalmazni tudja, aki a drámapedagógia különböző megjelenési formái kapcsán önálló véleményalkotásra, kommunikációs-szakmai feladatok igényes megoldására alkalmas. Széleskörű kommunikációs, szervezési-rendezési, valamint esztétikai és művelődéstörténeti ismereteit az iskolák életében sokoldalúan képes hasznosítani.

X. A képzés kötelező és választható ismeretkörökre tagolódik

A) Kötelező ismeretkörök: 55 kredit

Közigazgatási, EU-s és államháztartási ismeretek: (7 kredit)

A Magyar Köztársaság alkotmányos alapjai, a közigazgatás felépítése és működése, alapvető államháztartási ismeretek, a közigazgatási eljárás szabályai; Európai uniós alapismeretek.

A nevelési-oktatási intézmény, mint szervezet: (7 kredit)

A közoktatási intézmények működésének jogi szabályozása; intézmény és környezete; szervezeti kultúra; az intézmény képének tudatos alakítása; az intézmény vezetése, intézményszintű tervezés, információáramlás, kommunikáció; innováció és szervezetfejlesztés; a tanári, tanulói és szülői szerveződések.

A nevelési-oktatási intézmény hatékonysága: (12 kredit)

A hatékonyság mutatói, mérési lehetőségei, a tanulói és a pedagógusi munka értékelése, osztályozása; a minőségbiztosítás modelljei; a pedagógus tevékenységét segítő új eljárások, módszerek, technikák.

A pedagógus a nevelési-oktatási intézmény szervezetében: (9 kredit)

A pedagógus szerepei, feladatkörei, munkatevékenységei a változó közoktatási rendszerben; a pedagógus önismereti, önértékelési, önfejlesztési módszereinek megismerése, gyakorlása; a pedagógusok mentálhigiénéje, konfliktusok és kezelésük; az oktatási folyamat tervezése.

Sajátos pedagógiai, pszichológiai ismereteket és módszereket igénylő személyiségek, illetve csoportok nevelése-oktatása: (20 kredit)

A személyiségfejlesztés pszichológiai alapjai; gyermekbiológiai alapismeretek; a sajátos nevelési igényű gyerekek vizsgálatával kapcsolatos eljárások, fejlesztésük lehetséges módjai; hátrányos helyzetűek, lemaradók, fogyatékosok együttnevelése; egységesség-differenciálás az oktatásban, az integráció feltételei; nemzeti és etnikai kisebbségek az oktatásban; a tehetség felismerése, fejlesztésük lehetőségei; az egészségnevelés, az egészségfejlesztés, a mentálhigiéne és a drogmegelőzés kérdései.

B) Választható ismeretkörök: 55 kredit

1. A drámapedagógia elmélete és gyakorlata: (30 kredit)

Játékelméleti témacsoport

Pedagógiai játékelmélet, játékszociológia, játékpszichológia, a kommunikáció lélektani alapjai, kommunikációs és önismereti gyakorlat, improvizációs gyakorlat, drámajátékok, kreatív tréning, szerepjáték-elmélet.

Drámajáték témacsoport

A drámapedagógia elmélete és gyakorlata, tanítási dráma, drámajáték-vezetés, a dialógusszerkesztés elmélete és gyakorlata, beszédgyakorlat, drámaóra-vezetés, képességfejlesztő gyakorlatok, társművészetek: zeneelmélet, bábjátékos ismeretek, tánctörténet és -műelemzés, táncismeret.

Dramaturgiai témacsoport

Dráma- és színházesztétika, dráma- és színháztörténet, dramatizálási gyakorlat, műsorszerkesztési és -rendezési gyakorlat, hatás- és előadás-elemzés.

2. A kötelezően választandó módszertani specializáció: (25 kredit)

Kisgyermekkorai drámapedagógiai specializáció: óvodapedagógus, tanítói, gyógypedagógiai tanári, szociálpedagógus szakképzettségűek részére. Vers- és mesemondás, a nehezen nevelhető gyermek játéka, a gyógyító játék, dramatikus szokások, a hagyomány játéka és táncai, ünnepi szertartások, rituális játékok.

Színi nevelési specializáció: óvodapedagógus, tanári, tanítói, szociálpedagógus, andragógus, művelődésszervező, pedagógia szakos szakképzettségűek részére. Vers-és mesemondás; tánc- és mozgásszínházi tréning; díszlet, jelmez, scenika; kreatív zenei gyakorlat; a színházi nevelés korszerű módszerei.

XI. A szakdolgozat kreditértéke: 10 kredit

XII. A számonkérés módja:

Minősített aláírás, gyakorlati jegy, kollokvium, szigorlat (indexben rögzítve, kreditértéket hozzárendelve).

A záróvizsgára bocsátás feltételei:

- A tantervben előírt valamennyi tanulmányi és vizsgakötelezettség teljesítése
- Bírálattal elfogadott szakdolgozat
- Gyakorlati jeggyel minősített zárógyakorlat

XIII. A képzés infrastrukturális feltételei (könyvtár, számítógép, projektor) biztosítottak

XIV. Képzésfelelős: Pinczésné dr. Palásthy Ildikó PhD

Mintatanterv
Drámapedagógia területen pedagógus-szakvizsgára felkészítő
szakirányú továbbképzési szak
2016 esti tagozat

Kód	Tantárgyak	Előfeltételek	I.	II.	III.	IV.	St.
	Kötelező ismeretkörök						
FDKEA1E	Közigazgatási, Eu-s és államigazgatási ismeretek		10+5 k 7				K
FDNSZ1E	A nevelési-oktatási intézmény mint szervezet		10+0 k 7				K
FDNIH1E	A nevelési-oktatási intézmény hatékonysága			10+5 k 12			K
FDPNI1E	A pedagógus a nevelési-oktatási intézmény szervezetében			10+5 k 9			K
FDSPP1E	Sajátos pedagógiai, pszichológiai ismeretek				10+5 k 10		K
FDSPP2E	Sajátos pedagógiai, pszichológiai ismeretek	FDSPP1E				5+10 gyj 10	K
	Választható ismeretek						
	<i>I. A drámapedagógia elmélete és gyakorlata</i>						
	<i>Játékelméleti témacsoport</i>						
FDPEJ1E	Pedagógiai játékelmélet *		10+5 k 5				K
FDOGY1E	Önismereti gyakorlat		0+15 ma 2				K
FDDJA1E	Drámajátékok *			0+15 gyj 3			K
	<i>Drámajáték témacsoport</i>						
FDDPE1E	A drámapedagógia elmélete*		10+0 gyj 4				K
FDDPE2E	A drámapedagógia elmélete*	FDDPE1E		5+5 gyj 1			K
FDTAD1E	Tanítási dráma	FDDPE1E FDDPE2E			0+10 gyj 1		K
FDDGY1E	Drámapedagógiai gyakorlat		0+10 ma 1				K
FDDGY2E	Drámapedagógiai gyakorlat	FDDGY1E		0+10 ma 1			K
FDDGY3E	Drámapedagógiai gyakorlat	FDDGY2E			0+10 gyj 1		K
FDJVE1E	Drámajáték-vezetés					0+10 gyj 1	K
FDDSZ1E	Dialógusszerkesztés			0+10 gyj 2			K
FDBAB1E	Társművészetek: báb		5+5 gyj 2				K
	<i>Dramaturgia témacsoport</i>						
FDSZT1E	Dráma- és színháztörténet *		10+5 k 2				K
FDMSZ1E	Műsorszerkesztés *			5+5 gyj 1			K
FDREG1E	Rendezésmélet és – gyakorlat *			0+10 gyj 1			K
FDREG2E	Rendezésmélet és – gyakorlat	FDREG1E			0+10 k 1		K
FDEHA2E	Előadás- és hatáselemzés				0+5 gyj 1		K
	II. Kötelezően választandó módszertani specializáció						
	<i>Kisgyermekkori drámapedagógiai specializáció</i>						
FDVEM1E	Vers- és mesemondás				0+10 gyj 4		KV
FDNEH1E	A nehezen nevelhető gyermekek játécai					0+15 gyj 3	KV
FDGYJ1E	Gyógyító játék		7		0+10 gyj 4		KV
FDUSZ1E	Ünnepi szertartások				0+10 gyj 4		KV
FDNGJ1E	Népi gyermekjátékok					0+15 gyj 3	KV

FDSGY1E	Specializációs gyakorlat				0+15 ma 4		KV
FDSGY2E	Specializációs gyakorlat	FDSGY1E				0+45 gyj 3	KV
	<i>Színi nevelési specializáció</i>						
FDVEM1E	Vers- és mesemondás				0+10 gyj 4		KV
FDTMO1E	Tánc- és mozgásszínház					0+15 gyj 3	KV
FDDJS1E	Díszlet, jelmez, scenika				0+10 gyj 4		KV
FDKZE1E	Kreatív zene				0+10 gyj 4		KV
FDSZN1E	A színházi nevelés korszerű módszerei					0+15 gyj 3	KV
FDSGY1E	Specializációs gyakorlat				0+15 ma 4		KV
FDSGY2E	Specializációs gyakorlat	FDSGY1E				0+45 gyj 3	KV
FDSZD1E	<i>Szakedolgozat</i>					10	K
	Össz-óraszám		100	95	95	100	390
	Kreditszám		30	30	30	30	120

* A 2. félévi szigorlat tárgyai (a választás figyelembevételével)

Tanulmányi információk

Tanév: 2016/17.

A tanév időbeosztása:

ősz félév:

szorgalmi időszak: 2016. szeptember 5. – december 9.

vizsgaidőszak: 2016. december 12. – 2017. január 27.

tavaszi félév:

szorgalmi időszak: 2017. február 6. – május 12.

vizsgaidőszak: 2017. május 15. – június 23.

Beiratkozás: az első konzultáció alkalmával

Konzultációk: havonta két alkalommal pénteken 13.00-tól, szombaton 9.00-tól.

A részletes órarend elérhető a Felnőttképzési Központ honlapján:

<http://www.drhe.hu/felnottkepzesi-kozpont>

Ügyintézés helye és ideje: Felnőttképzési Központ fsz. 030.
Hétfőtől csütörtökig 9.00-tól 16.00-ig
Pénteken 9.00-tól 13.00-ig

Képzési díj: 100.000 Ft/ félév

Beiratkozási/regisztrációs díj: 8.000 Ft/ félév

A záróvizsgára való jelentkezés rendje:

Záróvizsgára az bocsátható, aki a képzési program minden előírt követelményét teljesítette. A hallgató a záróvizsgára való jelentkezési szándékát a honlapon elérhető nyomtatványnak a Felnőttképzési Központ által megadott határidőre történő benyújtásával jelzi.

KÉPZÉSI SZERZŐDÉS **(hallgatóknak)**

Mely létrejött a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény alapján folyó iskolarendszerű szakirányú továbbképzés tárgyában az 1. pontban megjelölt szerződő felek között az alábbi feltételekkel:

1. Szerződő felek:

Debreceni Református Hittudományi Egyetem 4026 Debrecen, Kálvin tér 16.
(intézményi azonosító: FI12746, adószám: 19876182-2-09) mint képzést végző intézmény és

..... (név, születési név) hallgató
..... (születési helye, ideje),
.....(anyja neve),
..... (lakcíme),
.....(hallgatói azonosító),
.....(értesítési cím, tel. e-mail)
mint képzésben részt vevő hallgató, aki.....
alapképzettséggel rendelkezik.

2. A szerződés tárgya:szakirányú továbbképzés.

3. A képzés időtartama: félév, kezdő időpontja 20.....

4. A képzés tanterve: a DRHE által a képzési és kimeneti követelmények szerint kidolgozott és elfogadott tantervi háló és tantárgyi program szerint.

5. A képzés helye: Debrecen, Kálvin tér 16.

6. A képzés önköltségeFt/félév, mely magába foglalja a tanulmányi kötelezettség teljesítésével kapcsolatos összes költséget (vizsgadíj, pótvizsga díj, záróvizsga díj). A képzés önköltsége a jelen képzés alapján fennálló hallgatói jogviszony alatt nem módosítható.

Az első félévben a képzés önköltségét a hallgató 20.....-ig, de legkésőbb a beiratkozástól/regisztrációtól számított két héten belül köteles a Neptun rendszeren keresztül átutalni a DRHE számlájára (Számlaszám: 11738008-20011428).

7. A hallgató beiratkozáskor,- Ft, azaz forint beiratkozási díj, a további félévekben,- Ft, azazforint regisztrációs díj fizetésére köteles. Ha a hallgató a tanulmányait – bármely okból – abbahagyja, a befizetett képzési díjat, beiratkozási/regisztrációs díjat nem követelheti vissza.

8. A képzéshez szükséges infrastrukturális feltételeket a DRHE biztosítja, s azokat a hallgató a DRHE szabályzataiban foglaltak szerint jogosult használni.

9. A hallgató hallgatói jogviszonyára, tanulmányi és vizsgaügyeire a DRHE szabályzatai megfelelően vonatkoznak, melyeket köteles betartani. A szabályzat rendelkezéseinek megszegése esetén a DRHE az abban meghatározott jogkövetkezményeket alkalmazza.

10. A foglalkozásokon való részvétel kötelező. Rendkívüli esetben legfeljebb a foglalkozások 20%-áról való távolmaradás engedélyezése kérelmezhető. Ennek túllépése nem teljesített krediteket von maga után. Az engedéllyel mulasztott tanórák tananyagának, követelményeinek pótlását és annak határidejét az érintett oktató határozza meg.

11. A hallgató jelen szerződés aláírásával igazolja, hogy a képzésről szóló tájékoztatást megkapta.

12. A hallgató a jelen szerződés alapján tudomásul veszi és elfogadja, hogy a képzés befejezését és a vizsga eredményes letételét oklevél dokumentálja.

Az oklevél igazolja, hogy a hallgató a szakirányú továbbképzésben részt vett, vizsgakövetelményeinek eleget téve azt eredményesen elvégezte, és

végzettséget szerzett.

Az oklevélre a hallgató az abban foglaltak szerint alapíthatja jogait.

13. Ha a hallgató szerződésszegést követ el azzal, hogy a képzés önköltségét határidőre nem fizeti meg, a DRHE jogosult a szerződést azonnali hatállyal felmondani. A DRHE szerződésszegése esetén a hallgató a Ptk. szerinti kártérítési igénnyel léphet fel.

14. A hallgató a jogorvoslati jogát az Nftv-ben és a Szervezeti és Működési Szabályzatban meghatározottak szerint gyakorolhatja.

Jelen szerződésben nem szabályozott kérdésekben – különösen a szerződő felek szerződésszegésére – a nemzeti felsőoktatási törvény, és a Ptk. idevonatkozó rendelkezései az irányadók.

Debrecen, 20..... napján

.....

rektor

hallgató

TANTÁRGYLEÍRÁSOK

KÖTELEZŐ ISMERETKÖRÖK

Közigazgatási, EU-s és államigazgatási alapismeretek

A tantárgy neve, kódja	Kontakt órák	Kredit	Zárási forma	Státusz	Ajánlott félév	Előfeltételek
Közigazgatási, EU-s és államigazgatási ismeretek FDKEA1E	10+5	7	k	K	I.	-

A tantárgy oktatásának célja:

- A hallgatók megismerjék és elsajátítsák a Magyar Köztársaság alkotmányos alapjain, valamint törvényhozó, végrehajtó és bírói hatalmon belül elsősorban a végrehajtói hatalom szervezeti struktúráját
- Eligazodjanak az államigazgatási és az önkormányzati igazgatás jogszabályi keretein belül
- Tájékozottak legyenek az Európai Unió rendeltetését, célját illetően, megismerjék az EU szervezeti struktúráját, alapvető intézményeit és tevékenységét. Jártasságuk legyen az uniós normák rendszerében

A tananyag tartalma:

- A magyar közigazgatás általános jellemzői
- A központi közigazgatás szervezetrendszere. A központi közigazgatási szervek feladatköre, működésük szabályai
- A dekoncentrált igazgatás sajátosságai. A megyei és fővárosi kormányhivatalok
- A helyi önkormányzati igazgatás
- A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályai
- Az EU létrejötte
- Az Unió alapintézményei és azok rendeltetése
- Az uniós normák jellemzői
- Az Unió működésének pillérei

Követelmény:

- A hallgató szerezzen kellő jártasságot a Magyar Köztársaság államszervezetét, azon belül kiemelten a közigazgatási szervek rendszerét és működését szabályozó joganyagban
- Megismerjék a helyi közigazgatás funkcióit, a helyi önkormányzatok alapvető feladatait, jogalkalmazói szinten értsék és alkalmazni tudják a Két. szabályait

- Megismerjék az Európai Unió történelmét, célját, alapintézményei, működését

Kötelező irodalom:

A Magyar Köztársaság Alkotmánya, 1949. évi XX. törvény

2010. évi XLIII. törvény az központi államigazgatási szervekről, valamint a Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról

2010. évi CXXVI. törvény a megyei és fővárosi kormányhivatalokról

1994. évi LXXV. törvény a helyi önkormányzatokról

Chronowski-Rózsás: Alkotmányjog és közigazgatási jog Dialóg Campus Kiadó, Budapest-Pécs 2007

Horváth Zoltán: Kézikönyv az Európai Unióról HGV, Oracle Kiadó, Budapest

Kecskés László: (2005) EU-jog és jogharmonizáció HVG, Oracle Kiadó, Budapest

Ajánlott irodalom:

Dr. Ficzer Lajos: Közigazgatási jog - Általános rész OSIRIS, Budapest, 1998

Bosch-Kapa: Jogi és közigazgatási ismeretek – Tanügyigazgatás, BME, 2004
2004. CXL. törvény a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól

Várnay Ernő-Papp Mónika: Az Európai Unió joga KJK-KERSZÖV Jogi és Üzleti Kiadó Kft., Budapest, 2002.

A nevelési-oktatási intézmény mint szervezet

A tantárgy neve, kódja	Kontakt órák	Kredit	Zárási forma	Státusz	Ajánlott félév	Előfeltételek
A nevelési-oktatási intézmény mint szervezet FDNSZ1E	10+0	7	k	K	I.	-

A tantárgy oktatásának célja:

A pedagógusképzésben szerzett ismeretekre és a gyakorlati tevékenység tapasztalataira építve a képzés során a továbbképzés hallgatói felkészülnek a pedagógus munkakörök, illetve az intézményekhez kapcsolódó speciális feladatok ellátására, ismereteket szereznek a közoktatás rendszerének, intézményrendszerének működéséről, hatékony irányításáról, a nevelés – oktatás tartalmi szabályozásának új követelményeiről.

A fenti ismereteket alkalmazni tudják a nevelésben – oktatásban, a pedagógiai gyakorlatban.

A tananyag tartalma:

- A nevelési – oktatási intézmény mint szervezet
- A közoktatási intézmények környezete, szervezeti kultúra, az intézmény képének tudatos alakítása, az intézmény vezetése, intézményszintű tervezés, információáramlás, kommunikáció, innováció és szervezetfejlesztés, tanári, tanulói, szülői szerveződések
- A pedagógus a nevelési – oktatási intézmény szervezetében
- A pedagógus szerepei, feladatkörei, munkatevékenységei, a köznevelési rendszerben, a pedagógus önismereti, önértékelési, önfejlesztési módszereinek megismerése, gyakorlása, a pedagógusok mentálhigiénája, konfliktusok kezelése, az oktatási folyamat tervezése

Követelmény:

A képzés során a hallgató következő képességeinek, kompetenciáinak kialakítása és fejlesztése valósul meg:

- Vezetői, irányítói, készségek, képességek kialakítása, fejlesztése
- Kooperatív szervezőkészség
- Döntés – előkészítés, operatív folyamatirányítás
- Kapcsolatépítés, koordináció
- Szervezeti kommunikációs rendszer kiépítése, működése
- Kommunikáció és tárgyalási képesség és készség
- Szervezeti egységek irányítása
- Minőségirányítási rendszer működtetése

Kötelező irodalom:

Balázs Éva: Innovativitás a közoktatásban. Iskolakultúra. 2003. 13.

Báthory Zoltán: Az innováció helye a közoktatásban. Pedagógiai műhely 2005/2.

Gáspár László: Innovációs folyamatok menedzselése az iskolában. OKKER Kiadó, 1996

Kőrösné Mikis Márta: Az innovatív pedagógiai gyakorlat definíciója. Új Pedagógiai Szemle, 2000/11.

Szabó Mária: Pedagógiai fejlesztések módszertani ötlettára. Budapest, OFI 2008.

Ajánlott irodalom:

Bakacsi Gyula: Szervezeti magatartás és vezetés. Budapest, 2003.

Békési Kálmán: Innováció és intézményvezetés. Új Pedagógiai Szemle 2008/11-12.

Havas Péter: A pedagógiai rendszerek fejlesztése. Új Pedagógiai szemle, 2003./9.

Reisz Terézia: Újító pedagógusok és pedagógiai innováció. Iskolakultúra: 2000. 3.

Klein Sándor - Vezetés- és szervezetpszichológia. Budapest, 2000.

A nevelési-oktatási intézmény hatékonysága

A tantárgy neve, kódja	Kontakt órák	Kredit	Zárási forma	Státusz	Ajánlott félév	Elő-feltételek
A nevelési- oktatási intézmény hatékonysága FDNIH1E	10+5	12	k	K	II.	-

A tantárgy oktatásának célja:

- A pedagógusi tevékenységhez szükséges elméleti és gyakorlati ismeretek megerősítése, elmélyítése, a legújabb ismeretekkel történő megújítása.
- A képzés során elsajátítandó kompetenciák, ismeretek, az ismeretek alkalmazása a gyakorlatban, elvárt szakmai attitűdök: a gyakorlati tevékenységük tapasztalataira építve a képzés során a pedagógusok felkészülnek a pedagógus munkakörök, illetve az intézményekhez kapcsolódó speciális feladatok ellátására.

A tananyag tartalma:

- Közigazgatási vezetési ismeretek
- A nevelési- oktatási intézmény, mint szervezet felépítése, fejlesztése
- A nevelési- oktatási intézmény hatékonysága
- A pedagógus a nevelési- oktatási intézmény szervezetében /a pedagógus feladatkörei és ezek megjelenése a gyakorlatban
- A speciális nevelési feladatok
- A hatékonyság mutatói mérési lehetőségek a tanulói és a pedagógusi munka értékelésére, a minőségbiztosítás módszerei, tanári, tanulói, szülői szerveződések, az intézményi légkör szociálpszichológiai jellemzői, összefüggése a teljesítménnyel, a mérés, értékelés gyakorlata, a pedagógus tevékenységet segítő új eljárások, módszerek, technikák

Követelmény:

- A hallgató legyen képes reflexiók megfogalmazására, minőségmutatók felismerésére, azonosítására, összefüggések feltárására.
- A foglalkozásokon való részvétel
- PPT készítése:”A nevelő- oktató intézményem hatékonysági mutatói” – bemutatás
- A szakirodalom feldolgozása /elemzés
- Mérés- értékelés gyakorlatához tesztfeladatok megoldása

Kötelező irodalom:

Szárny és Teher. Ajánlás a nevelés- oktatás rendszerének újjáépítésére. Bölcsék Tanácsa Alapítvány 2009.
Az Európai Unió oktatáspolitikája 2006.
A Köznevelési Törvény 2011.

Ajánlott irodalom:

Fókuszban a minőség (2000) BGR modell

Göresné Muzsai Viktória: Iskolafejlesztés és hatékony vezetés. Az iskola elemző értékelése 2004.

A pedagógus a nevelési-oktatási intézmény szervezetében

A tantárgy neve, kódja	Kontakt órák	Kredit	Zárási forma	Státusz	Ajánlott félév	Előfeltételek
A pedagógus a nevelési- oktatási intézmény szervezetében FDPNI1E	10+5	9	k	K	II.	-

A tantárgy oktatásának célja:

Bemutatni a tanév szerepét a pedagógiai folyamatban. A tanév szerepe és a róla kialakult felfogások. A tanár személyisége és modellhatása. A mai magyar pedagógus társadalomjellemező vonásai. A nevelési stílusok. Az osztályfőnök. A tanári munka szabályozottsága és autonómiája. A pedagógus feladatai.

A tananyag tartalma:

- A pedagógiai hatékonyság összetevői
- A „Jó” pedagógus tulajdonságai
- A személyiségvonások szerepe
- A pedagógiai képességek
- A pedagógiai tudás szintjei és típusai
- A gyakorlati készségek
- A pedagógiai döntések
- A pedagógus gondolkodása
- Hitek, filozófiák
- A reflektivitás
- A pedagógus pálya értékmodellje
- A pedagógusok értékelési rendszere

Követelmény:

Legyenek képesek eligazodni a hazai és a nemzetközi szakirodalomban. Ismerjék meg a szakmai forrásokat, amelyek alapján elemezni tudják a pedagógiai tapasztalatokat. Óralátogatásaik során gyűjtsék össze a tananyag tartalmára vonatkozó ismereteket.

Kötelező irodalom:

Falus Iván: Didaktika

Szüdi János: A pedagógus- szülő- tanuló kapcsolata

Falus Katalin: A pedagógus kulcskompetenciák szerepe a tanulók versenyképességében. 2012.

Horváth Szabó Katalin: Tanárok tanárszerepről. Pedagógusképzés, 1999.

Ajánlott irodalom:

Pedagógus etika. Hoffmann Rózsa szerk. Budapest, 1996.

Köznevelés Törvény, Budapest, 2011.

Jelentés a magyar közoktatásról /Halász Gábor/ 2009.

Németh András: Nevelés, gyermek, iskola Budapest,1997.

Sajátos pedagógiai, pszichológiai ismeretek

A tantárgy neve, kódja	Kontakt órák	Kredit	Zárási forma	Státusz	Ajánlott félév	Elő-feltételek
Sajátos pedagógiai, pszichológiai ismeretek I. FDSPP1E	10+5	10	k	K	III.	-
Sajátos pedagógiai, pszichológiai ismeretek II. FDSPP2E	5+10	10	gyj	K	IV.	FDSPP1E

A tantárgy oktatásának célja:

A drámapedagógusok számára korszerű ismeretek nyújtása, a korábban tanultak kibővítése a szocializáció folyamatáról, a személyiségelméletekről, a pszichés struktúrák rendszeréről, a kritikus életkori periódusokról, a lelki egészség – betegség fogalomköréről.

A tananyag tartalma:

I.

- A személyiség fogalma, struktúrája
- A személyiségelméletek jellegzetességei
- Típustanok, vonáseleméletek
- A szocializáció fogalma, folyamata, ágensei
- Szociális tanulás
- Személyközi kapcsolatok
- Csoportdinamika

II.

- Az egészséges személyiségfejlődés tényezői, folyamata
- A lelki egészség – betegség
- Pszichés sérülések, traumatizáló élmények
- Kritikus életkori periódusok
- Tünetek rendszerezése

Követelmény:

- A hallgatók rendelkezzenek a tudomány mai állásának megfelelő ismeretekkel, a személyiség fogalmával, dinamikájával, szerkezetével, fejlődésével, típusaival kapcsolatos tárgykörökben
- Legyenek képesek a pszichés sérülékenység, az átlagtól való eltérés, a problémahordozó viselkedés felismerésére és az adekvát segítségnyújtásra
- Az első félév kollokviummal zárul
- Az aláírás megszerzésének feltétele házi dolgozat készítése
- A II. félév gyakorlati jeggyel zárul

Kötelező irodalom:

Pinczésné Palásthy Ildikó – Kathyné Mogyoróssy Anita: A nevelés szociálpszichológiája. RE-PE-T-HA-Könyvek, DE TEK, Debrecen, 2011.

Pinczésné Palásthy Ildikó – Kathyné Mogyoróssy Anita – Pauwlik Zsuzsa: Személyiségfejlődés és viselkedészavarok. RE-PE-T-HA-Könyvek, DE TEK, Debrecen, 2011.

Ajánlott irodalom:

Cole – Cole: Fejlődéslélektan, Osiris Kiadó, Budapest, 1997.

Carver – Scheier: Személyiségpszichológia, Osiris Kiadó, Budapest, 1998.

Pinczésné dr. Palásthy Ildikó: Személyiséglélektan, szöveggyűjtemény, KFRTKF, Debrecen, 1999.

Pinczésné dr. Palásthy Ildikó: Szociálpszichológia, szöveggyűjtemény, KFRTKF, Debrecen, 2000.

VÁLASZTHATÓ ISMERETEK

I. A DRÁMAPEDAGÓGIA ELMÉLETE ÉS GYAKORLATA

JÁTÉKELMÉLETI TÉMACSOPORT

Pedagógiai játékelmélet

A tantárgy neve, kódja	Kontakt órák	Kredit	Zárási forma	Státusz	Ajánlott félév	Előfeltételek
Pedagógiai játékelmélet FDPEJ1E	10+5	5	k	Kv	I.	-

A tantárgy oktatásának célja:

- A pedagógiai játékelmélet - játékpedagógia interdiszciplináris szemléletű elméleti alapjainak komplex értelmezése.

A tananyag tartalma:

- A játék fogalma, sajátosságai, kapcsolata más tudományokkal
- A játék pedagógiájának rövid története
- A játékpedagógia elméleti kérdései
- Játékelméletek
- A játékok osztályozása
- A játékok hatása a gyermek fejlődésére
- Játékpedagógiai kérdések a XXI. században
- Versengés
- Kooperatív stratégiák
- Kockázat és bizonytalanság
- Film, zene, fikció
- A pedagógus játékot befolyásoló személyisége

Követelmény:

- A hallgató ismerje meg:
 - A játékpedagógia elméleti és gyakorlati kérdéseit, a játékot támogató közvetlen és közvetett pedagógiai feladatokat
- Legyen képes:
 - A korszerű szemléletű játékelmélet alkotó befogadására, alkalmazására, fejlesztésére tartalom, módszer, technika - szempontok alapján.

Kötelező irodalom:

Kovács György - Bakosi Éva: Játépedagógiai ismeretek, Debrecen, 2005.
Perhamm, Molly: Játékenciklopédia, Alexandra Kiadó, Pécs, 2001.
Maszler Irén: Játépedagógia, Pécs, 1996.

Önismereti gyakorlat

A tantárgy neve, kódja	Kontakt órák	Kredit	Zárási forma	Státusz	Ajánlott félév	Előfeltételek
Önismereti gyakorlat FDOGY1E	0+15	2	ma	Kv	I.	-

A tantárgy oktatásának célja:

- A drámatanár-jelöltek önismeretének, társas-, kommunikációs képességeinek, attitűdjének
- fejlesztése sajátélményű tréning módszerével

A tananyag tartalma:

- Az önismereti csoportmunka technikája
- Az önismeret és az önkifejezés kommunikációs eszközei
- Az önfeltárást segítő és gátló tényezők. A személyes involválódás. Közelítés a reális önismerethez
- A személyiség sokrétűségének a feltárása
- Pozitív érzelmi odafordulás - empátia, érzelmek kifejeződése, elfogadás, valódi bizalom
- Az énkép összetevőinek a tudatosítása, szerepe a szakmai munkában, mindennapi életünkben
- Közösségfejlesztő attitűd további alakítása, formálása. Viselkedésváltozás - másokra figyelés, empátia, tolerancia, nyitottság

Követelmények:

- A jelölt legyen nyitott személyes tulajdonságainak feltárására
- mutasson fogadókészséget a visszatükrözések, kívülről, a társak felől érkező éüzenetek iránt
- legyen partner a közösségépítésben
- attitűdje legyen megerősítő, kompetenciakészítő

Kötelező irodalom:

Bagdy Emőke - Telkes József (1995): Személyiségfejlesztő módszerek az iskolában. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest

Gyökössy Endre: Magunkról magunknak. Kálvin, Budapest, 1992.

Réthy Endréné (1999): Önismereti alapok, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest

Rudas János (2007): Önismereti csoportok. Tömegkommunikációs Kutatóközpont, Budapest

Ajánlott irodalom:

Király József - Kristály Mátyás (1998): Önismeret, emberismeret. Novora, Budapest

Pinczésné dr. Palásthy Ildikó (2009): Önismereti tükör. Pedellus Tankönyvkiadó, Debrecen

Rudas János (szerk.) (1997): Önismereti csoportok. Animula, Budapest

Drámajátékok

A tantárgy neve, kódja	Kontakt órák	Kredit	Zárási forma	Státusz	Ajánlott félév	Előfeltételek
Drámajátékok FDDJA1E	0+15	3	gyj	Kv	II.	-

A tantárgy oktatásának célja:

Olyan pedagógus továbbképzés, ahol a résztvevő készségfejlesztő gyakorlatok széles skáláját ismeri meg, melyeket csoportfoglalkozás keretében önmaga is kipróbálhat.

A tananyag tartalma:

- Röviden a drámapedagógiáról
- Ismeretterjesztő-, kapcsolatteremtő és bizalomjátékok
- Érzékelő gyakorlatok
- Memória- fantáziajátékok
- Ön- és csoportismereti játékok
- Koncentrációs játékok
- Non-verbális és verbális kommunikáció
- Improvizációra épülő szituációs játékok

Követelmény:

A tanult drámajátékok megértése, az azokban való aktív részvétel, egy szabadon választott játék játékvezetői levezetése.

Kötelező irodalom:

Gabnai Katalin: Drámajátékok gyerekeknek, fiataloknak, felnőtteknek. (Budapest, Marczibányi Művelődési Központ 1993.)

Ajánlott irodalom:

Játékkönyv (szerk.: Kaposi László, Marczibányi Művelődési Központ, Budapest - Kerekasztal Színházi Nevelési Központ 1993.)

Add tovább! Drámajáték-gyűjtemény (Vegyed-e füzetek 1. Candy Kiadó Veszprém 1995.)

Ajánlott irodalom:

A dráma tanítása - oktatási segédlet az 1-2. osztályban tanítók számára
(Kerekasztal Színházi Nevelési Központ Gödöllő 1998)

A dráma tanítása - oktatási segédlet a 3-4. osztályban tanítók számára
(Kerekasztal Színházi Nevelési Központ Gödöllő 1997)

A dráma tanítása - oktatási segédlet az 5-6. osztályban tanítók számára
(Kerekasztal Színházi Nevelési Központ Gödöllő 1997)

A dráma tanítása - oktatási segédlet a 7-8. osztályban tanítók számára
(Kerekasztal Színházi Nevelési Központ Gödöllő 1998)

Drámapedagógiai olvasókönyv (szerk.: Kaposi László, Marczibányi
Művelődési Központ, Budapest 1995.)

VÁLASZTHATÓ ISMERETEK

I. A DRÁMAPEDAGÓGIA ELMÉLETE ÉS GYAKORLATA

DRÁMAJÉTÉK TÉMACSOPORT

A drámapedagógia elmélete

A tantárgy neve, kódja	Kontakt órák	Kredit	Zárási forma	Státusz	Ajánlott félév	Előfeltételek
A drámapedagógia elmélete I. FDDPE1E	10+0	4	gyj	Kv	I.	-
A drámapedagógia elmélete II. FDDPE2E	5+5	1	gyj	Kv	II.	FDDPE1E

A tantárgy oktatásának célja:

A drámapedagógia elméletének megismerése. A drámapedagógia fogalmának, kialakulásának, tevékenységformáinak, munkaformáinak szervezési eljárásainak, a konvencióinak megismerése. A drámapedagógia személyiségfejlesztésben betöltött szerepének felismerése, és alkalmazására való törekvés megerősítése. A drámához szükséges képességek fejlesztése.

A tananyag tartalma:

- A tanítási dráma fogalma, kialakulása. A dráma formanyelve.
- A dramatikus tevékenységek osztályozása A., B.,C típusú gyakorlatok
Drámaszerkezetek – stratégiák, technikák
- Tanári eljárások: munkaformák, szervezeti keretek, konvenciók a drámában. A tanár szerepben. A szerepbelépés célja, formái. Tanári kérdésfeltevés, a válaszok kezelése. A résztvevők szerepkörei, kerettávolság. Az egyeztetés formái Az értékelés helye, szerepe, formái a drámában
- Drámapedagógia legfontosabb témátípusai: történelmi helyzet feldolgozása drámával, mesére épülő dráma, közösségi-szociális problémák vizsgálata drámában, tanórai, osztályfőnöki, szabadidős foglalkozáson alkalmazott tanítási dráma

Követelmény:

- A hallgatók ismerjék meg a drámapedagógia fogalomköréhez kapcsolódó általános, szakmai fogalmakat, összefüggéseket
- Legyenek tájékozottak a drámapedagógia kialakulásának történeti vonatkozásaiban
- Ismerjék a dráma szerkezetét, formanyelvét

- Ismerjék a dramatikus tevékenységi formákat, szervezési eljárásokat, konvenciókat
- Ismerjék fel a drámapedagógia lényegét és személyiségfejlesztő hatását,
- Olvassanak speciális irányú szakirodalmat

Kötelező irodalom:

Pinczésné dr. Palásthy Ildikó : (2003) Dráma - Pedagógia - Pszichológia
Pedellus Tankönyvkiadó

Gavin Bolton: (1993) A tanítási dráma elmélete. Színházi füzetek/V
Marczibányi Téri Művelődési Központ, Budapest

Pinczésné dr. Palásthy Ildikó (szerk.)(2010) Drámapedagógia
Szöveggyűjtemény, KFRTKF, Debrecen

Ajánlott irodalom:

Jonothan Neelands(1994) Dráma a tanulás szolgálatában Színházi füzetek/VI
MTMK. Budapest

Palotayné Lengváry Judit(2000) Drámatörténeti vázlatok. Fejezetek az
európai és a magyar dráma köréből. Bessenyei György Könyv Kiadó,
Nyíregyháza

Tanítási dráma

A tantárgy neve, kódja	Kontakt órák	Kredit	Zárási forma	Státusz	Ajánlott félév	Előfeltételek
Tanítási dráma FDTAD1E	0+10	1	gyj	Kv	III.	FDDPE1E FDDPE2E

A tantárgy oktatásának célja:

A drámapedagógia elméletének gyakorlati alkalmazása. A szabályjátékok különböző típusainak meghatározott cél szerinti alkalmazása. Szituációs, interakciós játékok, szerepjátékok, komplex tanítási dráma saját élményű a társművészetekkel integrált alkalmazása. Tervezések, forgatókönyvek készítése, a megvalósítás folyamata. A drámapedagógia hatása.

A tananyag tartalma:

- A dramatikus tevékenységek osztályozása (A, B, C, D típusú tevékenységek)
- Szövegelemzések. A fókusz. A megértést, átélést elősegítő gyakorlatok.
- A dramatikus játékok, tanítási dráma tervezése, kész forgatókönyvek elemzése
- Tanár szerepe, tanári kérdések, tanári eljárások: munkaformák, konvenciók, színházi eszközök gyakorlati alkalmazása
- Az értékelés helye, szerepe, formái a drámában. Drámajáték, szerepjáték, szabályjáték komplex tanítási dráma tervezése. Drámaszerkezetek – stratégiák, technikák
- Gyakorlatok. Mesei motívumok felhasználó, mesére épülő dráma. Történelmi helyzet feldolgozása drámával Közösségi-szociális problémák vizsgálata drámában Műalkotások feldolgozása dráma segítségével

Követelmény:

- A hallgatók ismerjék a dramatikus játékok, gyakorlatok cél szerinti alkalmazási lehetőségét
- Ismerjék és alkalmazzák dramatikus tevékenységeket a pedagógiai, művészeti céloknak megfelelően
- Komplex tanítási dráma tervezése, folyamata a céloknak megfelelően
- A drámajáték irányításának, szervezésének legfontosabb alapelveit

A gyakorlati jegy megszerzésének feltétele:

Drámapedagógiai (tanítási dráma) tervezet/ dolgozat

A foglalkozásokon való aktív részvétel

Kötelező irodalom:

A dráma tanítása/I-IV. (tanári segédlet-sorozat az 1-2., 3-4., 5-6., 7-8. osztályban tanítók számára) Szerk.: Kaposi László. Kerekasztal Színházi Nevelési Központ, Gödöllő, 1997.

Bolton, Gavin: A tanítási dráma elmélete. Marczibányi Téri Művelődési Központ, 1993.

Dráma, oktatás, nevelés. Szerk.: Szauder Erik, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 1994.

Drámafoglalkozások gyerekeknek, fiataloknak. Szerk.: Kaposi László. Magyar Drámapedagógiai Társaság és Marczibányi Téri Művelődési Központ, Budapest, 1999.

Játékkönyv. Szerk.: Kaposi László, Kerekasztal Színházi Nevelési Központ és Marczibányi Téri Művelődési Központ, 1993.

Ajánlott irodalom:

Neelands, Jonothan: Dráma a tanulás szolgálatában. Magyar Drámapedagógiai Társaság, Marczibányi Téri Művelődési Központ, Budapest, 1994.

Pinczésné dr. Palásthy Ildikó : (2003) Dráma - Pedagógia - Pszichológia
Pedellus Tankönyvkiadó

Gavin Bolton: (1993) A tanítási dráma elmélete. Színházi füzetek/V
Marczibányi Téri Művelődési Kp.,Budapest

Pinczésné dr. Palásthy Ildikó (szerk.)(2010) Drámapedagógia
Szöveggyűjtemény, KFRTKF, Debrecen

Palotayné Lengváry Judit(2000) Drámatörténeti vázlatok. Fejezetek az európai és a magyar dráma köréből. Bessenyei György Könyv Kiadó, Nyíregyháza

Drámapedagógiai gyakorlat

A tantárgy neve, kódja	Kontakt órák	Kredit	Zárási forma	Státusz	Ajánlott félév	Előfeltételek
Drámapedagógia gyakorlat I. FDDGY1E	0+10	1	ma	Kv	I.	-
Drámapedagógia gyakorlat II. FDDGY2E	0+10	1	ma	Kv	II.	FDDGY1E
Drámapedagógia gyakorlat III. FDDGY3E	0+10	1	gyj	Kv	III.	FDDGY2E

A gyakorlat célja:

- Tájékozódás és tapasztalatszerzés olyan foglalkozásokon, iskolákban, kulturális intézményekben, rendezvényeken, játszóházakban, stb., melyek dramatikus elemeket tartalmaznak

Tartalom:

- A drámapedagógia alkalmazási lehetőségei
- A drámapedagógia célcsoportjai: játszók és befogadók
- A foglalkozások jellege
- Forgatókönyv - óravázlat
- Speciális kapcsolódó feladatok (zene, báb, térszervezés, stb.)
- Hospitálási jegyzőkönyv – megfigyelési szempontok
- Reflexiók megfogalmazása

Követelmény:

- A hallgató legyen képes a foglalkozások célkitűzéseinek felismerésére
- Legyen képes megítélni, hogy a tartalom és forma adekvát-e, megfeleltethető-e a résztvevők életkori és egyéni szükségleteinek, igényeinek
- Legyen véleménye a moderátor (tanár/drámatanár/színjátész) hitelességéről, felkészültségéről, attitűdjéről
- 1-2. félév: Tudjon hospitálási jegyzőkönyvet készíteni
- 3. félév: tudjon foglalkozástervet készíteni

Drámapedagógiai gyakorlat

III. félév

FOGALKOZÁS-/PROGRAMTERV

1. A tevékenység neve, címe
2. A tevékenység céljának, a fejleszteni kívánt készségek leírása
3. A célcsoport leírása (létszám, általános jellemzők – életkor, érdeklődés, stb.)
4. A tervezett alkalmak száma, a tevékenység időtartama
5. A tevékenység munkaerőigénye (megvalósítók létszáma, részvételük időtartama, képesítésük)
6. A tevékenység módszertanának leírása
7. A tevékenység eszközigényének leírása
8. A tevékenység kimenete a teljesítés követelményeinek leírása
9. A tevékenység sikeres megvalósításával elérni kívánt eredmények leírása

Kötelező irodalom:

Pinczésné Palásthy Ildikó (2003): *Dráma – Pedagógia – Pszichológia.*
Pedellus Tankönyvkiadó, Debrecen

Drámajáték-vezetés

A tantárgy neve, kódja	Kontakt órák	Kredit	Zárási forma	Státusz	Ajánlott félév	Előfeltételek
Drámajáték-vezetés FDJVE1E	0+10	1	gyj	Kv	IV.	-

A tantárgy oktatásának célja:

Drámapedagógiai jellegű tanórák, foglalkozások tervezése, vezetése és elemzése.

A tananyag tartalma:

Drámaórák, foglalkozások tervezése, szervezése, vezetése, elemzése.

Követelmény:

Drámafoglalkozások vezetése a 6-16 éves korosztály számára tanórai, szakköri keretben, illetve a közoktatás-közművelődés különböző intézményeiben.

A rendelkezésre álló időkeretben:

- két látottat elemezni,
- két foglalkozástervezetet kell elkészíteni,
- két foglalkozást kell vezetni (azaz a tervezetet megvalósítani)

A reflexiókat, önreflexiókat is tartalmazó dokumentumgyűjteményt portfólióként kell benyújtani.

A gyakorlat érdemjegyet a portfólió minősítése adja

A foglalkozások/órák elemzési szempontjai

1. Az elméleti ismeretek gyakorlati alkalmazási foka és ennek tudatossága a tervezetben és a tanórán/foglalkozáson

- A tantervi követelményeknek és az óra/foglalkozás célkitűzéseinek megfeleltetése
- A dráma műveltségi orientáció reprezentációja
- Az életkori és egyéni sajátosságok figyelembe vétele
- A képességfejlesztés tendenciái
- A tanár-diák interakció minősége és eredményei
- Alkalmazott munkaformák, eszközök, szervezeti és időkeretek, ezek strukturálódása
- Adekvát kifejezési formák, formanyelv használata

2. A drámapedagógus személyisége, nevelői sajátosságai

- Önismerete, önértékelése
- Jellemző attitűdje, vezetési stílusa
- Spontán helyzetekre adott reakciói, improvizatív készsége
- Tudatossága
- A gyermeki személyiség ismerete, tisztelete, önállóságának biztosítása
- A csoport fejlesztése érdekében tett erőfeszítései, a közösségi élményszerzés biztosítása
- Probléma-, konfliktusfelismerési készsége, a konfliktuskezelési módja

Dialógusszerkesztés

A tantárgy neve, kódja	Kontakt órák	Kredit	Zárási forma	Státusz	Ajánlott félév	Előfeltételek
Dialógusszerkesztés FDDSZ1E	0+10	2	gyj	Kv	II.	-

A tantárgy oktatásának célja:

A hallgatók kreatív írásgyakorlatokat készítenek, megismerkedve az elbeszélés alapformáival és a dialogikus narráció módozataival. Egy-egy klasszikus drámai, illetve epikus mű, valamint filmalkotás és televízió-sorozat (vagy sitcom) párbeszéd-formáinak tartalmi és szerkezeti, dramaturgiai, esztétikai és funkcionális elemzése nyomán felkészülnek arra, hogy képesek legyenek dialógus formájában is egy adott történetet elmondani. Külön is ügyelve arra, hogy a párbeszédből a helyzet és a jellem, az előzmény és a konfliktus is ki tudjon bontakozni.

A tananyag tartalma:

Órai munka keretében, párokba rendeződve, rövid dialógusokat írnak és adnak elő egy-egy hétköznapi helyzetet reprezentálva, önálló otthoni feladatként, stílusgyakorlat formájában, ugyanazt a történetet elbeszélik, monologizálják és dialogizálják. Az elvégzett feladatok és a konzultációs alkalmakon való részvétel alapján gyakorlati jegyet kapnak.

Fikció- és akció-valóság; történet és párbeszéd - a „hihető” és az abszurd megszólalás.

Cselekmény a szóban - a szöveg asszociatív és érzéki megjelenítő képessége.

Szituáció és jellem - irodalmi és filmes párbeszéd; a beszéd és a csend viszonya.

Követelmény:

- Helyzet- és stílusgyakorlatok
- Dialóguselemzések, értékelés

Kötelező irodalom:

Bécsy Tamás: A cselekvés lehetősége. A drámai akció története Shakespeare-től a XIX. századig, Budapest, Magvető, 1987.

Eco, Umberto: Bábeli beszélgetés. Budapest, Európa Kiadó, 1994.

Eco, Umberto: Hat séta a fikció erdejében. Budapest, Európa Kiadó, 1995.

Eco Umberto: Ellenséget alkotni. Budapest, Európa Kiadó, 2011.

Ajánlott irodalom:

Orosz Magdolna: „Az elbeszélés fonala”, Budapest, Fórum Könyvkiadó, Újvidék, 2003. - Uő: Tévedések és tévelygések. Dialógus, írás és intertextualitás...

Társművészetek: báb

A tantárgy neve, kódja	Kontakt órák	Kredit	Zárási forma	Státusz	Ajánlott félév	Előfeltételek
Társművészetek: báb FDBAB1E	5+5	2	gyj	Kv	I.	-

A tantárgy oktatásának célja:

Felkészíteni:

a hallgatókat a bábjáték sokszínűségének vizsgálatára,
a bábjátéknak az oktató - nevelőmunkában való nagy hatékonyságú használatára.

Fejlesztzeni:

a hallgatók azon kreativitását, mely a bábjáték eszköz jellegét hivatott feltérképezni
a bábozás sokoldalú beépítésének lehetőségeit különböző tevékenységekbe (szövegfeldolgozás, szövegértés, vizuális tervezés, dramatikus játékok színpadra állítása, mesék bábszínpadra alkalmazása ...).

Feltárni:

a bábjáték és a bábművészet ősiségét, máig ható ősi üzeneteit,
a bábozás cél és eszköz jellegét,
a bábtechnikákat és báb fajtaikat
a bábművészet befogadás-esztétikáját.

A tananyag tartalma:

- Mi a BÁB?
- létének lényeges kritériumai
- Báb és lélek
- A bábnek, a bábozásnak, alakoskodásnak helye a kultúrtörténetben
- a báb etimológiája,
- fadarab, kiszebáb, bálvány, képzőművészeti alkotás ...
- szellemvilág és a báb kapcsolata, mágikus eszköz
- Ősisége, történetisége
- hitvilág és báb, kultikus tárgy, szertartás része, istenek megidézői
- Bálvány és Báb
- A bábjáték alkalmazásának formái
- művészi bábjáték
- népi bábjáték
- alkalmazott bábjáték
- A népi bábjáték:
- Évköri rend szerinti szokáselemek
- Ujváry Zoltán csoportosítása
- Székely György csoportosítása

- Vásári bábjáték
- A báb típusai, esztétikája:
- A bábfajták a mozgás iránya felől:
- Pedagógiai bábjáték:
- eszköz jellege, az oktatásban elfoglalt helye
- a kisgyermek világképe és a bábjáték egymásra találása
- a vágyteljesítő képesség és bábjáték kapcsolata

Követelmény:

- A hallgatók ismerjék meg a kortárs bábművészet irányzatait, a bábművészet és a társzművészetek kapcsolatrendszerét,
- legyenek képesek elhelyezni a bábjáték alkalmazott vonulatát a bábművészetben belül,
- ismerjék fel a bábjáték komplexitását, s ennél fogva azt, hogy a bábjáték alkalmas a gyermekek személyiség fejlesztésére,
- ismerje a bábjáték lélektanban betöltött szerepét,
- ismerjék meg és legyenek képesek alkalmazni a bábművészet és a bábjáték fogalmi rendszerét
- a pedagógiai bábjáték sokszínűségét megismerve tudják alkalmazni a bábjáték különböző típusait tanórán és tanórán kívüli is,
- törekedjenek arra, hogy a helyi bábszínházi előadásokat megismerjék, s tudják ezeket megadott szempontok szerint elemezni.

Kötelező irodalom:

Székely György: Bábuk és árnyak, Budapest 1972.

Szentirmai László: Nevelés kézzel - bábbal, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest 1998.

Dr. Polcz Alaine: Bábjáték és pszichológia. NI. Budapest, 1977.

Kazanlár Emil: A bábjáték - Műhelytitkok sorozat, Corvina Kiadó, Budapest, 1973.

Belitska-Scholtz Hedvig: Vásári és művészi bábjátszás Magyarországon 1945-ig Tihany 1974.

Ajánlott irodalom:

BÁB-TÁR I - XII. Art Limes folyóirat, főszerk.: Virág Jenő, Tatabánya, A bábjáték lélektana és pedagógiája - szerk.: Hollós Róbertné NPI, Budapest, 1982.

Bábesztétikai szöveggyűjtemény I -II., NPI, Budapest, 1978.

Peter Brook: Az üres tér, Mérleg sorozat, Európa, Budapest, 1999.

A színház világtörténete I - II., Főszerk.: Hont Ferenc, Gondolat, Budapest, 1972.

Bábszínház 1949 - 1999 Molnár Gál Péter tanulmányával,

Szerk.: Balogh Géza, Budapest, Bábszínház 1999.

Tarbay Ede: Bábtörténeti kalandozások /Bábjátékos oktatás/

Szacsvay Éva: Bábtáncoltató betlehemezés Magyarországon és Középkelet - Európában, Budapest, Akadémiai Kiadó

VÁLASZTHATÓ ISMERETEK

I. A DRÁMAPEDAGÓGIA ELMÉLETE ÉS GYAKORLATA

DRAMATURGIA TÉMACSOPORT

Dráma- és színháztörténet

A tantárgy neve, kódja	Kontakt órák	Kredit	Zárási forma	Státusz	Ajánlott félév	Előfeltételek
Dráma- és színháztörténet FDSZT1E	10+5	2	k	Kv	I.	-

A tantárgy oktatásának célja:

Ismerkedjenek meg a hallgatók: a színház- és drámatörténet nagy korszakaival (hangsúly az európain), a dráma, mint irodalmi műnem és a színház, mint szakrális tér kölcsönhatásával, szerves szimbiózisával.

Az egyetemes dráma- és színháztörténet mellett kapjanak rövid, átfogó képet a magyar dráma- és színháztörténet főbb korszakairól.

A tananyag tartalma:

- A színjátszás kezdetei. Az ókori görög színház (épülete, szcenikája, jelmez és maszk a játékban)
- A „tragikus triász” és Arisztotelész. Drámai műfajok. A kórus funkciói Római színjátékok
- A középkori színjátékok (passió, misztérium, moralitás). A commedia dell’arte jellemzői, típusai
- A reneszánsz színház és dráma. A kor színpada, díszletei, jelmezei. Shakespeare munkássága A francia klasszicizmus elmélete és gyakorlata. Moliére munkássága A romantikus színház és dráma A realista színház és dráma kezdetei. Ibsen és Csehov
- Megújítási kísérletek a XIX. század második felében (Antoine-tól Sztanyiszlavszkij Művész Színházáig)
- A magyar színház-és drámatörténet főbb korszakai (a kezdetektől a XIX. századig)
- Polgári dráma és színjátszás Magyarországon. Katona és Madách munkássága Modern színházi törekvések a XX. században

Követelmény:

Aktív részvétel a szemináriumokon. A debreceni Csokonai Színház előadásainak rendszeres látogatása.

Kötelező irodalom:

Szophoklész: Antigoné, Shakespeare: Rómeó és Júlia, Moliére: Tartuffe, Csehov: Sirály

Brecht: Kurázszi mama, Miller: Az ügynök halála, Katona: Bánk bán, Madách: Az ember tragédiája, Örkény: Tóték

Hont Ferenc (szerk.) (1972): A színház világtörténete I-II. Gondolat Kiadó, Budapest

Hont Ferenc (szerk.) (1962): A magyar színház története. Gondolat Kiadó, Budapest

Ajánlott irodalom:

Vajda György Mihály (szerk.) (több kiadásban is!): Színházi kalauz. Gondolat Kiadó, Budapest

Lengyel György (szerk.) (1970): A színház ma. Gondolat Kiadó, Budapest

Kott, Jan: Kortársunk Shakespeare. Gondolat Kiadó, Budapest

Műsorszerkesztés

A tantárgy neve, kódja	Kontakt órák	Kredit	Zárási forma	Státusz	Ajánlott félév	Előfeltételek
Műsorszerkesztés FDMSZ1E	5+5	1	gyj	Kv	II.	-

A tantárgy oktatásának célja:

Drámapedagógusok számára szükséges irodalmi és diákszínpadi szöveggnyűvírési és -szerkesztési alapismeretek nyűjtása a témaválasztás, műsorszerkesztés, kompozíció, műnemek, valamint zenei és szcenikai komponensek használata és módszertana témakörökben.

A tananyag tartalma:

- A szöveggnyűv formai és tartalmi elemi
- A témaválasztás és a szerkesztési elvek kapcsolata
- Anyagválogatás - műnemi és műfaji kritériumok
- Nevelési szempontok - gondolatközvetítés, üzenetközvetítés, hagyományörzés
- A lineáris, a tematikus és az ellenpontoszó szerkesztési elvek
- Műfaji kritériumok és előadói formák
- Műnemi elemek a szerkesztett műsorban
- A drámai megjelenítés kritériumai
- Irodalmi, zenei és szcenikai komponensek

Követelmény:

Szerkesztett műsor forgatókönyvének elkészítése szabadon választott témához

Kötelező irodalom:

Dévényi Róbert: A szerkesztett műsor és a pódiumjáték, NPI. Budapest, 1979.

Gabnai Katalin (szerk.): Fényes napok (szerkesztett játékok gyűjteménye). Magyar Drámapedagógiai Társaság, Argumentum Kiadó, Budapest, 2000.

Ajánlott irodalom:

Debreczeni Tibor: A pódiumi rendezés dramaturgiája, Műzsák Kiadó, Budapest, 1988.

Dévényi Róbert: Az amatőr színjáték dramaturgiája, Műzsák Kiadó, Budapest, 1982.

Gabnai Katalin: Színházás könyv. Helikon Kiadó, Budapest, 2011.

Rendezésmélet és -gyakorlat

A tantárgy neve, kódja	Kontakt órák	Kredit	Zárási forma	Státusz	Ajánlott félév	Előfeltételek
Rendezésmélet és -gyakorlat I. FDREG1E	0+10	1	gyj	Kv	II.	-
Rendezésmélet és -gyakorlat II. FDREG2E	0+10	1	k	Kv	III.	FDREG1E

A tantárgy oktatásának célja:

Rendezési alapismeretek nyújtása az anyagválasztás, esetleges dramatizálás, műelemzés, kollektív drámaépítés, színpadra vitel feltételrendszere és módszertana témakörökben.

A tananyag tartalma:

- A hivatásos és az amatőrtársulat
- Anyagválasztás - a színjátszók, a csoport ismeretében
- Nevelési szempontok - érték közvetítés
- Szövegértelmezés, műelemzés
- A szereplőválasztás technikai, szempontjai
- Rendezési előkészületek - rendezői példány
- Színpadra vitel, próbafolyamat, instrukcióadás
- Társművészetek, világítástechnika, színdramaturgia

Követelmény:

II. félév: egy előadásrészlet, jelenet rendezésre fókuszáló elemzése

III. félév: rendezői példány készítése választott műhöz, darabhoz

Kötelező irodalom:

Máté Lajos: Rendezésmélet - Kézikönyv amatőr színjátszó rendezők számára Múzsák Közművelődési Kiadó, Budapest, é.n.

Ajánlott irodalom:

Debreczeni Tibor: A pódiumi rendezés dramaturgiája, Múzsák Kiadó, Budapest, 1988.

Efrosz, Anatolij: Mestersége: rendező, Múzsák Kiadó, Budapest, 1979.

Efrosz, Anatolij: Szerelmem, a próba, NPI, Budapest, 1975.

Játék, színjáték, személyiség, NPI, Budapest, 1981.

Koltai Tamás: Cselekvő színház, Magvető Kiadó, Budapest, 1980.

Előadás- és hatáselemzés

A tantárgy neve, kódja	Kontakt órák	Kredit	Zárási forma	Státusz	Ajánlott félév	Előfeltételek
Előadás- és hatáselemzés FDEHA2E	0+5	1	gyj	Kv	III.	-

A tantárgy oktatásának célja:

Fogalom- és szempontrendszer nyújtása egyrészt a művelt színházlátogató, másrészt a szakmailag érintett drámatanár számára színházi, táncszínházi produkciók elemzéséhez.

A tananyag tartalma:

- A színházi élmény, a katarzis
- Az előadás elemzés szempontrendszer
- Esztétikai minőségek – színpadi megvalósulások
- Kritika és kritikusok
- Színházlátogatás
- A gyermek és a színház

Követelmény:

Egy előadás (-részlet) hatásmechanizmusának adott szempontok szerinti elemzése

Kötelező irodalom:

Pavis, Patrice: Színházi szótár. L'Harmattan, Budapest, 2006.

Ajánlott irodalom:

Bogácsi Erzsébet: Rivalda – zárlat. Dóvin, Budapest, 1991.

Koltai Tamás: Tribulatio, avagy a színház érzékisége. Osiris Kiadó, Budapest, 1998.

Ruszt József: Színészdramaturgia. A Színitanoda. NKA-Hevesi Sándor Színház, Zalaegerszeg, 2007.

Tarján Tamás: Kortársi dráma. Magvető Kiadó, Budapest, 1983.

Schechner, Richard: A performance. Múzsák Kiadó, Budapest, 1984.

II. KÖTELEZŐEN VÁLASZTANDÓ MÓDSZERTANI SPECIALIZÁCIÓ

SZÍNI NEVELÉSI SPECIALIZÁCIÓ

Vers- és mesemondás

A tantárgy neve, kódja	Kontakt órák	Kredit	Zárási forma	Státusz	Ajánlott félév	Előfeltételek
Vers- és mesemondás FDVEM1E	0+10	4	gyj	Kv	III.	-

A tantárgy oktatásának célja:

Ismerkedjenek meg a hallgatók az előadóművészet ezen ágának esztétikai, gyakorlati és módszertani kérdéseivel. Szerezzenek alapismereteket versrendezésből és mesemondásból (a vers és/vagy mese választástól az előadásig), s legyenek tisztában a művészi beszéd alapvető követelményeivel (orgánium, légzéstechnika, artikuláció).

A tananyag tartalma:

- Vers, mese választás: Mit kell figyelembe venni? (életkori sajátosságok, a versmondó adottságai, asszociációs készsége, képességei, az alkalom, a műfaj, a várható közönség, a körülmények). Én ajánljak, vagy a jelölt?
- Vers, mese tanulás: beszélgetés a versről, tanulás otthon, rendelkező próbák, instrukciók, főpróbák, előadás.
- A művészi beszéd (alapismeretek):
- Az orgánium összetevői (hangerő, hangmagasság, hangszín)
- Légzéstechnikai gyakorlatok
- Szöveg-és mondatfonetikai eszközök használata
- A mű üzenetének megkomponálása
- Szövegelemzés: tartalmi, formai, nyelvi szempontból, milyen nyelvi elemeket használ a költő

Követelmény:

Egy vers versrendezésének folyamata, elemzése, előadása

Kötelező irodalom:

Montágh Imre: Tiszta beszéd (több kiadásban)
Fischer Sándor: A beszéd művészete (több kiadásban)
Versmondók könyve, NPI

Tánc- és mozgásszínház

A tantárgy neve, kódja	Kontakt órák	Kredit	Zárási forma	Státusz	Ajánlott félév	Előfeltételek
Tánc- és mozgásszínház FDTMO1E	0+15	3	gyj	Kv	IV.	-

A tantárgy oktatásának célja:

A hallgató ismerje meg a tánckompozíciók elkészítésének alapjait, a szereplők jellege, létszáma, életkora, képzettsége stb. figyelembe vételével, különböző szempontok alapján.

A tananyag tartalma:

Feladatok:

- alapelemek (téma és variáció)
 - a) a gesztusnyelv, a táncmozgás, és a születő mozdulat felhasználása (akció) mi táncolható el, és mi nem
 - b) az időbeli és térbeli lehetőségek ismerete
 - c) különböző egységek egymás mellé, után történő rendezése
 - d) különböző variációk (ismétlés, összerakás) felhasználása
 - e) eszközök, díszletek, kellékek
- - forma
 - a) statikus pózok megtapasztalása (egyedül vagy többen), a testrészek, illetve a testek egymáshoz viszonyított helyzete, hatása
 - b) különböző mozgások más-más dinamikával, testrész vezetésével stb.
 - c) szimmetria-aszimmetria kategóriái (ellentétes, egymás utáni)
- - tér
 - a) a testhez viszonyított mozgások
 - b) a térhez vagy a többiekhez viszonyított mozgások
 - c) különböző mozgások a térben
- - idő
 - a) a kitöltött és üres idő
 - b) relatív időviszonyok (gyors-lassú stb.)
 - c) hangsúlyok, ritmusok
 - d) a zene használata, jelentősége
- dinamika
 - a, vezetett, lendített, tartott, passzív mozgások lehetőségei
- a táncos egyénisége, testi, lelki lehetőségei, pillanatnyi belső állapota
- motiváció

Követelmény:

A hallgató ismerje meg az improvizáció és a kompozíció szoros összefüggését, hasonlóságát, különbségeit, tanuljon meg komponálni. Tapasztalja meg a hatás és szándék összefüggéseit, elemzését, a „pillanat művészetének” realizmusát. A foglalkozásokon, gyakorlatokon való aktív részvétel.

Kötelező irodalom:

Humphrey, Doris: A koreografálás művészete, Planétás Kiadó, Budapest, 2000.

Angelus Iván: Táncoskönyv, Magánkiadás, Új Előadóművészeti Alapítvány

Johnstone, Keith: Impro. Improvizáció és a színház, Tatabánya, A Közművelődés Háza, 1993.

Ajánlott irodalom:

Nemes Livia: Alkotó és alkotás, Animula, Budapest, 1998.

Van Praagh, Peggy: A koreográfia művészete, Színháztudományi Intézet, Budapest, 1967.

Díszlet, jelmez, scenika

A tantárgy neve, kódja	Kontakt órák	Kredit	Zárási forma	Státusz	Ajánlott félév	Előfeltételek
Díszlet, jelmez, scenika FDDJS1E	0+10	4	gyj	Kv	III.	-

A tantárgy oktatásának célja:

A hallgatók olyan ismereteket szerezzenek, és készségeket sajátítsanak el, amelyek alapszinten képessé teszik őket előadó-művészeti (elsősorban színházi és bábszínházi) alkotások komplex látványvilágának megteremtésére, vagyis díszletek, jelmezek, bábok és színpadok tervezésére.

A tananyag tartalma:

- A színházi tér fogalma, története – a rítustól a fogyasztói színházig
- A bábjáték története és esztétikája
- A színpadi látvány tervezésének alapjai
- Az élő színház és a bábjáték előadási körülményei, a tér jellegzetességei – színpad és paraván
- Színek, formák, anyagok – a látvány dramaturgiája

Követelmények:

- Egy szabadon választott darab, darabrészlet, etűd látványtervének elkészítése

Ajánlott irodalom:

Ujvári Zoltán: Játék és maszk I-III. – Debrecen, 1983.

Schechner, Richard: A performance. Esszék a színházi előadás elméletéről. Budapest, 1989., Múzsák

Tarbay Ede (szerk.): Bábtörténeti kalandozások. Budapest, 1990., Múzsák

Kreatív zene

A tantárgy neve, kódja	Kontakt órák	Kredit	Zárási forma	Státusz	Ajánlott félév	Elő-feltételek
Kreatív zene FDKZE1E	0+10	4	gyj	Kv	III.	-

A tantárgy oktatásának célja:

Adjon átfogó ismereteket a vokális és hangszeres zenekultúra tipikus műfajairól és stílusairól, rendszerezés és feldolgozás elveiről és módszereiről, továbbá a hazai zenefolklorisztikai sajátosságairól. Segítse a hallgatókat a zene különböző társadalmi rétegeiben megjelenő stílusok megismeréséhez, összegezze a műzene történeti stílusairól szóló ismereteket. Járuljon hozzá, hogy a stílusok kritikai elemzése által felismerje a zenei interpretáció tartalmi meghatározottságait.

A tananyag tartalma:

- A zeneesztétika kategóriái
- Stílus-kategória általános elemei a zenében
- A zene rétegei és ezek stiláris elkülönülése
- A magyar népzene stiláris tagoltsága
- A stílus, mint alkotói tevékenység, történeti egyedi sajátosságokkal
- A stílus, mint az interpretáció „sorskérdése”
- A műzene történelmi műfajai és stiláris jellemzői
- A zenetörténeti korszakváltások, mint a stílusjegyek „megszüntetve megőrzései”
- A középkor egyházi zenéjének szerkezete
- A reneszánsz zene műfajai és stiláris jellemzői
- A reneszánsz európai zenei gondolkodás és a nemzeti karakter megjelenése
- A barokk stílus olasz, német, francia, angol, spanyol típusai
- A bécsi klasszikus zenei gondolkodás elméleti alapjai
- A nemzeti és egyetemes stílus problematikája a romantikában
- A XX. századi plurális műzene: több stílus egyidejű létezése
- A historikus előadásmód és a népzene hiteles interpretációjának dilemmái
- Urtext kiadások elméleti problémái

Követelmény:

Legyen felkészült, hogy a stílus-problémák megismerése következtében megfelelő esztétikai értékítéletek kialakítására, és ennek a művészetpedagógiában alkalmazására.

Kötelező irodalom:

- N. Harnoncourt: A beszédszerű zene, Editio Musica, Budapest, 1988.
Zoltai Dénes: Az esztétika rövid története, Helikon Kiadó, Budapest, 1997.
Almási Miklós: Anti-esztétika, T-Twins Kiadó, Budapest, 1992.
Lükő Gábor: Zenei anyanyelvünk, Táton Kiadó, Budapest, 2002.

Ajánlott irodalom:

- R. Donington: A barokk zene előadásmódja, Zeneműkiadó, Budapest, 1978.
Sárosi Bálint: Zenei anyanyelvünk, Planétás Kiadó, Budapest, 2003.

A színházi nevelés korszerű módszerei

A tantárgy neve, kódja	Kontakt órák	Kredit	Zárási forma	Státusz	Ajánlott félév	Előfeltételek
A színházi nevelés korszerű módszerei FDSZN1E	0+15	3	gyj	Kv	IV.	-

A tantárgy oktatásának célja:

Színházzal nevel a világ megértésére. A színházművészet és a pedagógia közös alkotói és tudomány területeire fókuszálva olyan, elsősorban tanári szaktudást nyújt, mely a hagyományos pedagógia eszköztárát erősítve a művészeti nevelési kreatív technikáival ismerteti meg a hallgatókat.

A tananyag tartalma:

Alkalmazott drámajáték, játékvezetés, modulációs gyakorlat és háttérmunka, dramaturgiai alapfogalmak, előadás elemzés, készségfejlesztés, tanítási drámára, rendezői alapismeretek, művészi alapismeretek, improvizáció, szakmai gyakorlat.

Követelmény:

- Legyen tisztában a hallgató a fenti célokkal.
- Birtokolja a kultúráközvetítő tárgyak sorában a megértő kommunikációt és annak a tanítását.
- Legyen tisztában a színházi műfajokkal, képes legyen színjátszó kört létrehozni.
- Legyen tisztában a személyiség-fejlesztés lehetőségeivel és annak felelősségével.

Kötelező irodalom:

Kaposi László (szerk.): Színház és dráma a tanításban. Marczibányi Téri Művelődési Központ Kerekasztal Színházi Nevelési Központ Magyar Drámapedagógiai Társaság Budapest, 1995.

Ajánlott irodalom:

Színházi füzetek VIII: 1995. Kerekasztal

Drámapedagógia Magazin (1993-2008) megjelent cikkek és tanulmányok

Specializációs gyakorlat

A tantárgy neve, kódja	Kontakt órák	Kredit	Zárási forma	Státusz	Ajánlott félév	Elő-feltételek
Specializációs gyakorlat I. FDSGY1E	0+15	4	ma	Kv	III.	-
Specializációs gyakorlat II. FDSGY2E	0+45	3	gyj	Kv	IV.	FDSGY1E

A tantárgy oktatásának célja:

A színi nevelési specializációnak megfelelően biztonsággal tudják megtanítani a színháték gyakorlati elemeit, alkalmasak a színhátzás területein darabok rendezésére, műsorok szerkesztésére, ismerik a színelőadások alapvető dramaturgiai és esztétikai szabályait, illetve ezek pedagógiai és pszichológiai hatásait.

A tananyag tartalma:

Rendezési ismeretek gyakorlati alkalmazása az anyagválasztás, esetleges dramatizálás, műelemzés, kollektív drámaépítés, színpadravitel feltételrendszere és módszertana témakörökben

Követelmények:

I. félév:

Egy jelenet, műsor, színpadi mű rendezői példányának/forgatókönyvének elkészítése, színpadra állítása, annak dokumentálása

II. félév:

A gyakorlat érdemjegyét a tutor minősítése adja

SZÍNI NEVELÉS

Specializációs gyakorlat

IV. félév: 0 + 45 gyj

A tantárgy oktatásának célja:

A színi nevelési specializációnak megfelelően biztonsággal tudják megtanítani a színháték gyakorlati elemeit, alkalmasak a színhátzás területein darabok rendezésére, mősorok szerkesztésére, ismerik a színelőadások alapvető dramaturgiai és esztétikai szabályait, illetve ezek pedagógiai és pszichológiai hatásait.

A tananyag tartalma:

Rendezési ismeretek gyakorlati alkalmazása az anyagválasztás, esetleges dramatizálás, műelemzés, kollektív drámaépítés, színpadravitel feltételrendszere és módszertana témakörökben

Követelmények:

Egy jelenet, mősor, színpadi mű rendezői példányának/forgatókönyvének elkészítésében, színpadra állításában való közreműködés, egy feladatrész önálló megvalósítása, próbavezetés, mindezek dokumentálása

A gyakorlat érdemjegyét a tutor minősítése adja

BEFOGADÓ NYILATKOZAT

Drámapedagógia szakirányú továbbképzési szak Színi nevelési gyakorlat 4. félév

Vállaljuk, hogy,
a Debreceni Református Hittudományi Egyetem drámapedagógus hallgatója,
intézményünkben-tól.....-ig
.....(név)
....., gyakorlatvezető
irányításával 45 órás színi nevelési gyakorlatát teljesítse.

Dátum:.....

.....
Intézményvezető, gyakorlatvezető aláírása

P.h.

DRHE Felnőttképzési Központ

Drámapedagógia
szakirányú továbbképzési szak

SZÍNI NEVELÉSI GYAKORLAT

TEVÉKENYSÉGNAPLÓ

Készítette:

4. félév

A GYAKORLAT TEREPE

A csoport (szakkör, színjászó-kör, színpad, stb.) bemutatása

TEVÉKENYSÉGNAPLÓ

Tevékenységformák:

1. Hospitálás: 5 óra
2. Szakmai anyagok, dokumentumok tanulmányozása: 5 óra
2. Felkészülés 20 óra
3. Önálló foglalkozás-, próbavezetés 5 óra
4. Megbeszélés, dokumentáció 10 óra

Sorszám	Időpont	Tevékenység- forma	Feladat	Gyakorlatvezető mentor aláírása
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				
7.				
8.				
9.				
10.				
11.				
12.				
13.				
14.				
15.				
16.				
17.				
18.				
19.				
20.*				

* A táblázat tetszőlegesen bővíthető

AZ ÖNÁLLÓAN MEGVALÓSÍTOTT FOGLALKOZÁS/PRÓBA BEMUTATÁSA

- Mellékletek:** 1. szövegkönyv/forgatókönyv/rendezői példány
2. egy foglalkozás-/próbaterv
3. dokumentum

IGAZOLÓLAP

**Drámapedagógia területen pedagógus szakvizsgára felkészítő
szakirányú továbbképzési szak**

SZÍNI NEVELÉSI GYAKORLAT 4. félév

Igazolom, hogy.....,
a Debreceni Református Hittudományi Egyetem drámapedagógus hallgatója
intézményünkben.....-ig
.....(név)
gyakorlatvezető irányításával 45 órás színi nevelési gyakorlatát teljesítette.

A hallgató az alábbi feladatokat végezte el:

.....
.....
.....
.....

Teljesítményének rövid jellemzése

Felkészültsége:.....
.....
.....

Hozzáállása:.....
.....
.....

Hatékonyága:.....
.....
.....

Javasolt gyakorlati érdemjegye (betűvel és számmal):.....

Dátum:.....

.....

gyakorlatvezető

P.h.

DRÁMAPEDAGÓGIA SZIGORLAT (II. FÉLÉV)

TÉTELEK

1. A drámapedagógia fogalma, célja, történeti áttekintése. Alkalmazási területei hazai és nemzetközi viszonylatban.
2. A drámapedagógia jellemző tevékenységtípusai (A, B, C, D típusú tevékenységek jellemzése)
3. A dramatikus tevékenység folyamata: téma, fókusz, keret, kerettávolság összefüggése.
4. A drámapedagógia gyökerei: pszichológia, pedagógia, színjátszás.
5. A drámapedagógia irányzatai, képviselői.
6. A dramatikus tevékenység értelmezése, a drámaiság, a dramatikus tevékenység alapelvei.
7. A dráma, mint módszer, mint tantárgy, mint oktatásszervező koncepció, mint tanulás.
8. A dráma eszköztára, szerepe a dramatikus folyamatban. A drámatanár jellemzői.
9. A játék fogalmának, sajátosságainak, osztályozásának értelmezése a gyermekfejlődés és a pedagógus személyiség hatásrendszerében.
10. A színházművészet elhelyezése a művészetek között. A kategorizálás formai és tartalmi szempontjai. A színházi produkció mint végtermék egyedisége a többi művészettel szemben.
11. Az előadás megszületésének motivációja. Mimézis – önkifejezés. Interpretálás – alkotás. Az irodalom és a színház viszonya – a dráma mint végtermék és alapanyag.
12. A színház mint kommunikációs rendszer. Kommunikáció és metakommunikáció, verbális és nonverbális üzenet. A szupraszegmentális jegyek, mint dekódolható információk.
13. Az ókori és középkori színjátszás. Shakespeare. A commedia dell'arte.
14. A XVIII-XIX. századi dráma és színjátszás
15. Színház és dráma a XX. században. Egy szabadon választott XX. századi drámaíró dramaturgiai újításainak bemutatása.

A változtatás jogát fenntartjuk.

DRÁMAPEDAGÓGIA

ZÁRÓVIZSGA TÉTELEK

1. A közoktatási intézmények formális szabályozása: a stratégiai dokumentumok funkciója, tartalma
2. A munkahelyi csoportok szerepe az intézmények működésében. Az iskola hatékonysága
3. A szervezeti kultúra fogalma, szintjei, modelljei. A szervezetfejlesztés módszerei, lehetőségei. Az iskola mint szervezet
4. Tanulási korlátok - tanulási zavarok. Magyarázóelméletek, rendszertan
5. Magatartási problémák, személyiségzavarok. Pszichés egészség, betegség - fogalomértelmezés. Az okok típusai. Nosológia
6. A játék pedagógiai és pszichológiai elméletei
7. A drámapedagógia elmélete és gyakorlata
8. A tanítási dráma
9. A drámapedagógia a tanórai alkalmazása
10. Drámacsoport vezetése, a drámatanár attitűdje
11. A drámapedagógus mint rendező. A produkció létrehozásának folyamata, megfontolásai
12. A színi nevelés korszerű módszerei
13. A társzművészetek és a drámapedagógia
14. A drámapedagógia hatása a személyiségre, csoportra

A változtatás jogát fenntartjuk.